

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen toimeenpano - 9

Införandet av stöd för lärandet inom yrkesutbildningen - 9

Tarja Heikkinen
Lotta Almark
Ingeborg Rask
5.5.2026

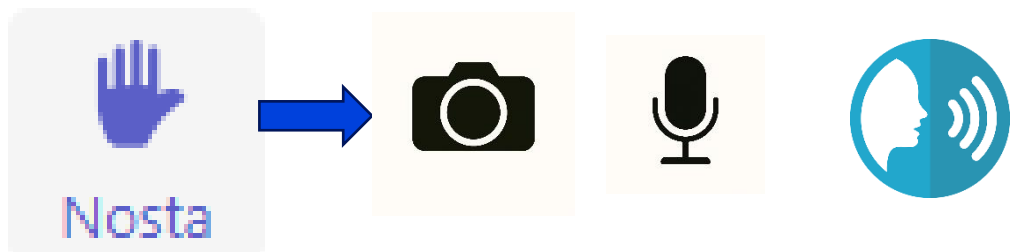

Turvallisemman tilan periaatteet

Toimeenpanon aikana chat, mikrofonit ja kamerat ovat suljettuina.

Esityksen jälkeen voi pyytää puheenvuoron.

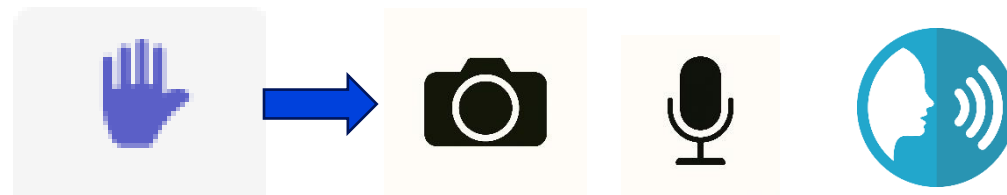
Tämän tilaisuuden **häirintäyhteyshenkilö** on Laura Jauhola, etunimi.sukunimi@oph.fi puh. 029 331 578

Principer för tryggare rum

Under presentationen är chatten, mikrofonerna och kamerorna stängda.

Efter presentationen är det möjligt att be om ordet.

Trakasseribud för det här evenemanget är Laura Jauhola, fornamn.efternamn@oph.fi tfn 029 331 578

Ohjelma 5.5.2026

- Oppimisen tuen kirjaukset,
  - Heidi Sahlstedt KOSKI-palvelu
  - Paula Borkowski, eHOKS-palvelu
- Todistukset,
  - Jaana Villikka-Storm
- Oppimisen tuen toimeenpanon tuen ajankohtaiset kysymykset, OPH
  - Opas julkaistu ePeruste-palvelussa
  - Kysymyksiä oppimisen tuesta
  - Toimeenpanon tuki syksy 2026 ja kevät 2027

Program 5.5.2026

- Dokumentation av stöd för lärandet
  - Heidi Sahlstedt, tjänsten KOSKI
  - Paula Borkowski, tjänsten ePUK
- Betyg
  - Jaana Villikka-Storm
- Aktuella frågor om stöd för lärandet, UBS
  - Handboken publicerad i tjänsten eGrunder
  - Frågor om stöd för lärandet
  - Stöd för införandet av stöd för lärandet hösten 2026 och våren 2027

Oppimisen tuki 1 / 3

- Laki ei määrittele ehtoja tai rajoituksia oppimisen tuen tai tukiopetuksen antamiseen tai saamiseen.
- Oppimisen tuki koskee koko opiskeluaikaa.
- Oppimisen tuki koskee myös työpaikalla oppimista, jos opiskelija tarvitsee työpaikalla oppimiseensa tukea.
- Koulutuksen järjestäjä päättää tukiopetuksen järjestämisen menetelmistä ja tavoista.
- Lain mukaan oppimisen tuki järjestetään osana tutkintokoulutusta.
- Tukiopetusta annetaan matalalla kynnyksellä osana tutkintokoulutusta niihin ammattitaitovaatimukseen tai osaamistavoitteisiin, joiden oppimiseen opiskelija tarvitsee tukea.

Stöd för lärandet 1 / 3

- I lagen fastställs inga villkor eller begränsningar för stödet för lärandet eller för att ge eller erhålla stödundervisning.
- Stödet för lärandet gäller hela studietiden.
- Stöd för lärandet gäller också lärandet på arbetsplatsen om den studerande har behov för stöd för lärandet på arbetsplatsen.
- Utbildningsanordnaren beslutar om metoder och sätt att ordna stödundervisningen.
- Enligt lagen ordnas stöd för lärandet som en del av examensutbildningen.
- Stödundervisning ges med låg tröskel som en del av examensutbildningen för de krav på yrkesskicklighet eller de mål för kunnandet, där den studerande har behov av stöd för lärandet.

Oppimisen tuki 2 / 3

- Ei perusteta erillisiä tutkinnon osia, paikallisiin ammattitaitovaatimukseen perustuvia tutkinnon osia, kursseja tai opintojaksoja. Toisin sanoen:
- Opiskelijaa ei ohjata suorittamaan erillisiä opintoja, kun hän tarvitsee tukiopestusta.
- Tukiopestusta voi antaa ennen oppituntia, oppitunnin aikana tai oppitunnin jälkeen.
- Oppimisen tuki ei ole tarkoitettu peruskielitaidon opettamiseen.
- Ammatillinen koulutus on osaamisperusteista.
- Toinen opiskelija voi tarvita osaamisen hankkimiseen enemmän oppimisen tukea ja tukiopestusta kuin toinen opiskelija.
- Koulutuksen järjestäjällä tulee olla menettelytavat kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön oppimisen tuessa.

Stöd för lärandet 2 / 3

- Man kan inte skapa särskilda examensdelar, examensdelar som grundar sig på lokala krav på yrkesskicklighet, kurser eller studieperioder. Med andra ord:
- Den studerande ska inte hänvisas till att avlägga särskilda studier, då hen behöver stödundervisning.
- Stödundervisning kan ges före en lektion, under lektionen eller efter lektionen.
- Stöd för lärandet kan inte användas för undervisning i grundläggande språkkunskaper.
- Yrkesutbildningen är kompetensbaserad.
- En studerande kan ha behov för mer stöd för lärandet och stödundervisning för att förvärva kunnandet än en annan studerande har.
- Utbildningsanordnaren ska ha rutiner för samarbetet mellan hem och läroanstalt ifråga om stöd för lärandet.

Oppimisen tuki 3 / 3

- Oppimisen tuesta tallennettavaa tietoa voidaan tarvita mm.
  - Tarkastusten, tutkimusten tai
  - Lupa- ja valvontaviraston oikaisuvaatimusten käsittelyssä.
- Tuen toteutumisen seuranta ja arviointi huolehdittava:
  - ➔ Koulutuksen järjestäjä
  - ➔ Karvin arviointi: Koulutuksen järjestäjällä on menettelytavat erityisen tuen seurantaan.
  - ➔ Myös oppimisen tuen seurantaan?

Stöd för lärandet 3 / 3

- Dokumenterade uppgifter om stöd för lärandet kan bland annat behövas för:
  - Uppföljning, undersökningar eller
  - i behandling av begäran om omprövning på Tillstånds- och tillsynsverket.
- Uppföljningen och utvärderingen av stöd för lärandet ska ses till:
  - ➔ Utbildningsanordnaren
  - ➔ NCU:s utvärdering: Utbildningsanordnaren ska ha rutiner för att följa upp det särskilda stödet.
  - ➔ Också för uppföljning av stöd för lärandet?

Erityisen tuen kirjaaminen 1/2

- Erityisen tuen päätös eli hallintopäätös on eri asiakirja kuin HOKS.
- HOKS:n kirjataan tutkinnon osittain:
  - Erityisen tuen tarve
  - Suunnitellut tukitoimet
  - Muut erityisjärjestelyt.
- Huomioitava salassapito.
- Tarkemmat salassapitotiedot omalta tietosuojavastaavalta.

Dokumentation av särskilt stöd 1/2

- Beslutet om särskilt stöd, förvaltnings-beslutet, är ett annat dokument än PUK.
- I PUK för man enligt examensdel in:
  - Behovet av särskilt stöd
  - De planerade stödåtgärderna
  - Specialarrangemangen
- Sekretessen bör beaktas.
- Närmare uppgifter om vad som är sekretessbelagt ger det egna dataskyddsombudet.

Erityisen tuen kirjaaminen 2/2

- Erityisen tuen vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan.
  - > Koulutuksen järjestäjä
- Huolehdittava opiskelijan työpaikalla tarvitsemasta ohjauksesta ja tuesta.
- Opiskelijan oikeus tukeen työpaikalla oppimisen aikana säädetty lakiin, koska tuki ei ole toteutunut.

Dokumentation av särskilt stöd 2/2

- Effekterna av det särskilda stödet följs upp och utvärderas.
  - > Utbildningsanordnaren
- ska se till att den studerande får den handledning och det stöd hen behöver på arbetsplatsen.
- Den studerandes rätt till särskilt stöd under lärandet på arbetsplatsen har fastställts i lagen, eftersom stödet inte har genomförts i praktiken.

Mukauttaminen ja poikkeaminen pohdittava tarkkaan

- Logistiikan tutkinnon osissa ADR-ajolupa säädösperustainen ammattitaitovaatimus.
- Poikkeaman perustelu: opiskelija ei tarvitse ajolupaa työelämässä?

Pohdittavaksi oppilaitoksissa:

- Jos säädösperusteista ajolupaa ([Traficom](#)) ei suoriteta, voiko antaa todistuksen suoritetusta tutkinnon osasta?
- Voiko antaa tutkintotodistuksen?
- Jos osaamisen arviointi on mukautettu kahdessa ammatillisessa tutkinnon osassa, voiko antaa tutkintotodistuksen?

Anpassning och avvikelser kräver noggrant övervägande

- I examensdelarna i logistik är ADR-körtillstånd ett lagstadgat krav på yrkesskicklighet.
- Motivering för avvikelser: den studerande behöver inte körtillståndet i arbetslivet?

Att reflektera kring på läroanstalterna:

- Om den studerande inte avlägger det lagstadgade körtillståndet ([Traficom](#)), kan man då utfärda ett betyg över avlagda examensdelar?
- Kan man utfärda ett examensbetyg?
- Om bedömningen av kunnandet har anpassats i två yrkesinriktade examensdelar, kan man då utfärda ett examensbetyg?

Opas on julkaistu

- Oppimisen tuki ja erityinen tuki ammatillisessa kulutuksessa.
- Julkaistu ePeruste-palvelussa.
- Voimaan 1.8.2026.
- Päivitetty vain siltä osin kun lainsäädäntö on muuttunut.
- [Linkki oppaaseen.](#)
- [Linkki uutiseen.](#)

Handboken är publicerad

- Stöd för lärandet och särskilt stöd i yrkesutbildningen
- Publicerad i tjänsten eGrunder
- Träder i kraft 1.8.2026
- Uppdaterad till de delar som lagstiftningen ändrat
- [Länk till handboken](#)
- [Länk till nyheten](#)

Näkökulmia toimeenpanoon

- Mitä muutos tarkoittaa opiskelijoille?
- Mitä muutos tarkoittaa opettajille?
- Mitä teemme eri tavalla kuin aikaisemmin?
- Mitä emme enää tee?
- Milloin oppimisen tuki on riittävää?
- Milloin tarvitaan pidempiaikaista erityistä tukea ja erityisopetusta?
- Miten varmistetaan osaamisen arvioinnin mukauttamisen ja ammattitaitovaatimuksista poikkeamisen vaikutus todistukseen suoritetusta tutkinnon osasta ja tutkintotodistuksen antamiseen?

Olika infallsvinklar att beakta

- Vad innebär förändringen för de studerande?
- Vad innebär förändringen för lärarna?
- Vad gör vi på annat sätt än tidigare?
- Vad gör vi inte längre?
- När är stöd för lärandet tillräckligt?
- När behövs det långvarigt särskilt stöd och specialundervisning?
- Hur säkerställer man inverkan av anpassning av bedömningen och avvikelser från kraven på yrkesskicklighet på utfärdandet av betyg över avlagda examensdelar och examensbetyg?

Muita ajankohtaisia asioita

Övriga aktuella ärenden

OKM:n linjaukset ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2025:27.

[Linkki julkaisuun.](#)

10 päätavoitetta

- 5. Työelämälähtöisyyden lisäämiseksi osaamisen näytöt suoritetaan työelämässä. Oppisopimuksen ja koulutussopimuksen käyttöä lisätään.

UKM:s riktlinjer för utveckling av yrkesutbildningen

Undervisnings- och kulturministeriets publikationer 2025:27.

[Länk till publikationen](#)

10 huvudmål

- 5. För att utöka arbetslivsorienteringen avläggs yrkesproven i arbetslivet. Användningen av läroavtal och utbildningsavtal utökas.

Karvin arviointi työllistymisestä

- Työllistyminen ammatillisesta koulutuksesta - Ensimmäisiä tuloksia, Karvi 1.12.2025.
- [Linkki tuloksiin](#)

NCU - utvärdering av sysselsättningen

- Sysselsättningen efter yrkesutbildning – De första resultaten, NCU 1.12.2025.
- [Länk till resultaten](#) (på finska)

Lausuntopalvelu

- Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi oppivelvollisuuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi.
- Lausunnot pyydetään 8.5. mennessä.
- Esityksen mukaan säädettäisiin velvollisuudesta ottaa oppivelvolliset hakijat ensisijaisesti opiskelijoiksi ammatilliseen koulutukseen yhteishaussa ja jatkuvassa haussa.
- Vasta sitten valittaisiin muut hakijat hakujärjestyksessä.
- Linkki: [Lausuntopalvelu.fi](https://lausuntopalvelu.fi)

Tjänsten Utlåtande.fi

- Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av läropliktslagen och till lagar som har samband med den
- Utlåtandena ska lämnas in senast 8.5.
- Enligt propositionen skulle man fastställa en skyldighet att i första hand anta läropliktiga sökande som studerande till yrkesutbildning i gemensam ansökan och kontinuerlig ansökan.
- Först därefter skulle man kunna anta de övriga sökande i ansökningsordning.
- Länk: [Utlåtande.fi](https://utlatande.fi)

Abilympics-ammattitaitokilpailu

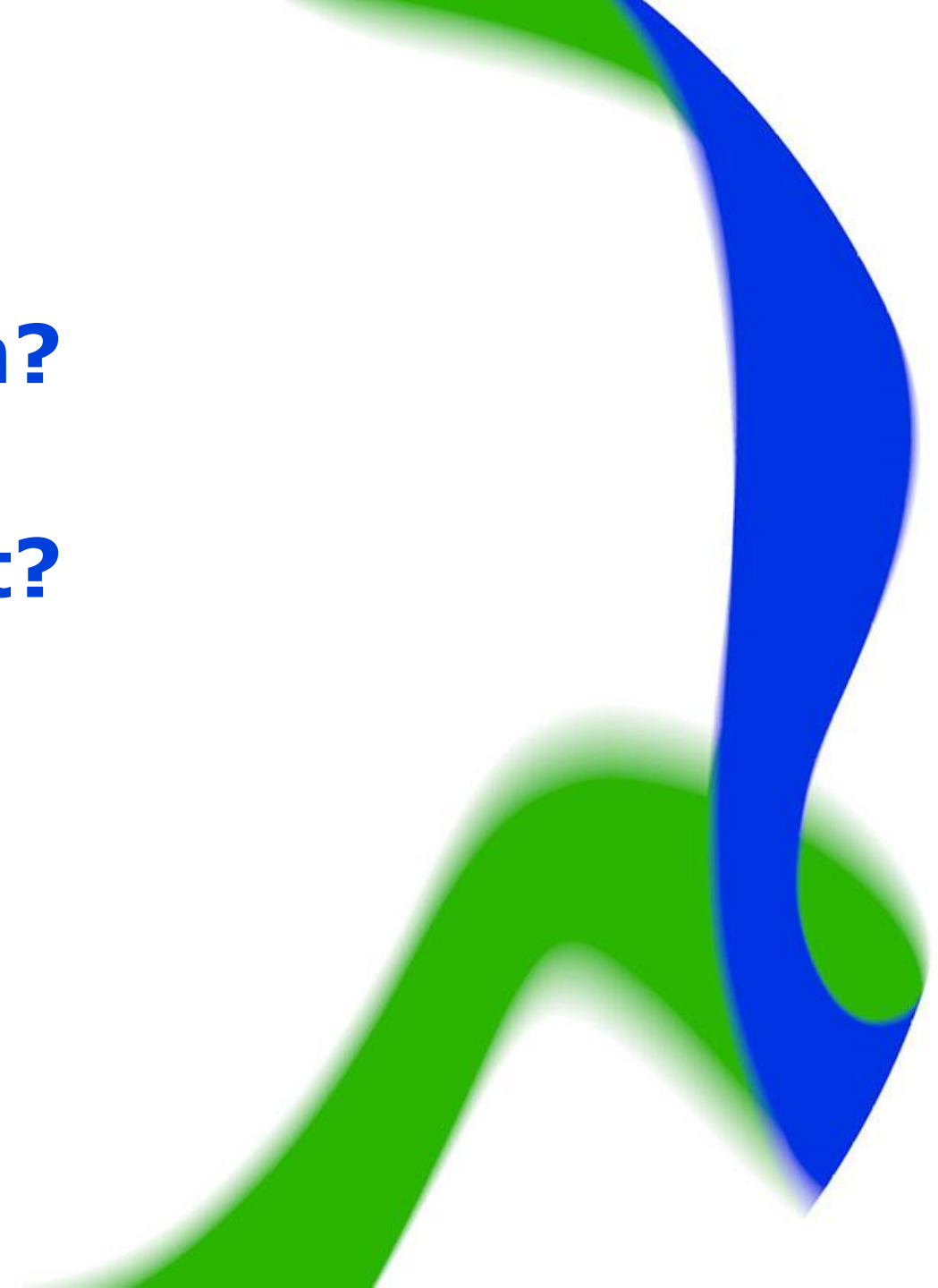
- Helsingin Messukeskuksessa 10.–13.5.2027.
- Moniin lajeihin voi vielä ilmoittautua.
- Kilpailijaksi voidaan hyväksyä vähintään 15-vuotias henkilö, jolla on fyysinen tai psyykinen toimintarajoite tai vamma, joka edellyttää erityistä tukea ja joka voidaan osoittaa lääkärintodistuksella.
- Yläikärajaa ei ole.
- Lue ohjeet ja ilmoita osallistuja kilpailemaan.
- Upea mahdollisuus kilpailijalle ja oppilaitokselle.
- [Linkki Abilympics sivulle](#)

Abilympics - tävling i yrkesskicklighet

- Helsingfors Mässcentrum 10–13.5.2027
- Det är ännu möjligt att anmäla sig till flera grenar.
- Kriterierna för deltagande är att personen har fyllt 15 år och har en funktionsnedsättning eller begränsad funktionsförmåga som förutsätter särskilt stöd och som kan påvisas genom ett läkarintyg.
- Det finns ingen över åldersgräns.
- Läs anvisningarna och anmäl deltagare till tävlingen.
- En fantastisk chans för den tävlande och läroanstalten.
- [Länk till webbplatsen för Abilympics](#)

Miten tästä eteenpäin?

Hur fortsätter arbetet?

Syksy 2026 ja kevät 2027

- Toimeenpanon aika alkaa 1.8.2026.
- Toimeenpanon tuki jatkuu hallitusohjelman mukaisesti.
- 10: Ke 2.9. Oppimisen tuki ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa.
- 11: Ke 28.10. Työpaikalla oppimisen tuki.
- 12: Ke 25.11. Oppimisen tuen ja erityisopetuksen nivelvaiheen selkiytyminen ja opiskelijoiden ohjautuminen tarpeidensa mukaiseen koulutukseen.
  - Miten pääsemme tavoitteeseen?
  - Mitä tähän tarvitaan?
  - Ketä tähän tarvitaan?

Hösten 2026 och våren 2027

- Tiden för införandet av stödet för lärandet börjar 1.8.2026.
- Stödet fortsätter enligt regeringsprogrammet
- 10: Ons 2.9 Stöd för lärandet i yrkes- och specialyrkesexamina
- 11: Ons 28.10 Stöd för lärandet på arbetsplatsen
- 12: Ons 25.11 Stöd för lärandet och specialundervisning i övergångsskedet och handledning av de studerande till utbildning utgående från deras behov
  - Hur når vi målet?
  - Vad behöver vi ännu göra?
  - Vem behöver vara med?

Toimeenpanon taustalla

- [Hallitusohjelma 2023](#)
- [Talousarvioesitys 2026](#)

Bakgrund

- [Regeringsprogrammet 2023](#)
- [Budgetpropositionen 2026](#)

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos

Tack

